

Başkent Üniversitesi 2020-2021 Akademik Yılı Güz Yarıyılı

Uzaktan Öğretim Uygulamaları Etik İlke ve Esasları

Başkent Üniversitesi'nde 2020-2021 Akademik Yılı Güz yarıyılında küresel salgın nedeniyle "Uzaktan Eğitim ve Çevrimiçi ağırlıklı aynı zamanda akademik birimlerin (Fakülte ve Meslek Yüksek Okulu – Bölüm / Program) gereksinimlere uygun seyreltilmiş yüz yüze eğitimden oluşan Hibrit (Karma) Öğretim Modeli" uygulanacaktır.

Program kazanımları ve mesleki yeterliklere ulaşmak hedefi ile sürdürülebilir kalite anlayışına dayalı uygulama esaslarına bağlı oluşturulan uzaktan öğretim etik ilkeleri ve esasları şöyledir:

1. Akademik programlardaki teorik dersler dijital ortamda çevrimiçi senkron olarak yapılacaktır. Üniversitenin asıl uzaktan öğretim çevrimiçi altyapısı MOODLE, Microsoft Teams ve KEYPS'dir. Bununla birlikte Adobe Connect, Zoom, Skype, Google Meet vb. platformların kullanımında kayıt altına almak koşuluyla engel yoktur.
2. Öğretim elemanı dönem başında derse kayıtlı öğrencilere MOODLE Öğretim Yönetim Sistemi (ÖYS – <https://oys.baskent.edu.tr>) üzerinden senkron derste kullanacağı platformu, nasıl ve ne zaman erişecekleri konusunda e-posta, kısa mesaj veya benzeri iletişim araçları ile ön bilgi vermelidir.
3. Öğrenciler, kendilerine verilen e-posta adresinin şifresini, MOODLE ders anahtarını üçüncü kişilerle paylaşamaz. Ayrıca, sahte hesap açarak ders amaçlı oluşturulan sosyal medya gruplarına giremezler, sahte kimlik ve hesaplarla öğretim elemanlarına e-posta gönderemezler.
4. Senkron ders kayıtları ve diğer dijital materyaller (ders izlencesi, ders notu, sunular, okuma materyalleri vb.) MOODLE ortamına mutlaka yüklenecektir. Moodle ortamının bu kayıtları saklamaya imkan vermediği durumlarda Google drive gibi bulut depolama araçları da kullanılabilir. Ders içeriklerinin oluşturulması ve paylaşılmasındaki bütün etik sorumluluk ilgili öğretim elemanına aittir.
5. Yüz yüze eğitim gerektiren dersler için Bölüm / Program düzeyinde farklı uygulamalar Dekanlık/Müdürlüklerin izin ve denetimi ile yapılacaktır. Öğrencilerin yüz yüze derslere katılımında gerekli sağlık kurallarına uymaları esastır. Ders esnasında maske takılması, öğretim elemanı ile öğrenciler ve öğrencilerin kendi aralarındaki fiziksel mesafeye özen göstermeleri gerekmektedir.
6. Öğrenciler derslerle ilgili teknolojik donanımı temin etmeli, temin edemeyenler akademik danışmanları aracılığıyla bu hususu akademik birimlerine en geç dönemin ilk haftası bildirmelidir. Uzaktan öğretim olanağı olmayan öğrencilerimiz için Üniversitede bilgisayar laboratuvarlarının ve kütüphane binasında öğrenciler için tahsis edilen çalışma ortamlarının kullanılabilmesi sağlanacaktır.

7. Ders izlenceleri dönem başında MOODLE üzerinden paylaşılmalıdır. Eğitim sürecinin hedef, materyal, ortam ve ölçme-değerlendirme öğeleri ders izlencelerinde açık bir biçimde tanımlanmalıdır.
8. Dersler, dönem başında ilan edilen ders programında belirtilen gün ve saatte her hafta öğretim elemanı ve öğrencilerin eşzamanlı olarak katılımıyla gerçekleştirilecektir. Ders dışında akademik danışman ve/veya dersin öğretim elemanı ile görüşmeler dönem başında belirlenen ve ilan edilen zamanda yapılacağından öğrencilerin bu zamana uyması gerekmektedir.
9. Uzaktan öğretim ile verilecek derslerin sınıf mevcudu kapasitesi ön lisans programlarında 200, lisans programlarında 150, yüksek lisans programlarında ise 50'yi öğrenciyi aşmamalıdır. Bu sınırları aşan derslerde yeni şubeler açılmalıdır. ¹ Ancak, uzaktan eğitim süreçlerinde öğrenci etkileşiminin en yüksek seviyede tutulması ve öğrenci katılımının artırılması son derece önemlidir. Bu nedenle, sınıf mevcudu kapasitesinin belirlenen üst sınırların altında kalması önerilmektedir.
10. Derslerde davranış ve görünümünün yanı sıra mekânsal olarak da öğrenme ve öğretme ortamına uygun katılım esastır. Derslerin etkileşimli olarak yürütülebilmesi adına ders esnasında öğrencilerin kameralarının açık olması gerekmektedir. Derse girmeden önce gerekli görsel ve duyuşal donanımın çalışır durumda olmasının sağlanması öğrencinin sorumluluğundadır. aşkent Üniversitesi Ön-lisans ve Lisans Öğretim, Eğitim ve Sınav Yönetmeliğı'nin 17. Maddesine göre derslere devam zorunluluğı olduğundan ders boyunca canlı video görüntüsünü kapatmış bir öğrenci, mücbir nedenler dışında öğretim elemanı tarafından devamsız olarak değerlendirilebilecektir.
11. Başkent Üniversitesi Ön-lisans ve Lisans Öğretim, Eğitim ve Sınav Yönetmeliğı'nin 17. ve 23. maddeleri, derse devam zorunluluğı ilkesini esas almaktadır. Uzaktan öğretim, ders uygulamalarını sadece yöntem olarak etkilemekte ve değıştirmektedir. Öğrencilerin, gerek çevirim içi, gerekse çevirim dışı dersleri izleme zorunluluğı vardır. Uzaktan öğretim sürecinde kullanılan ÖYS sisteminde öğrencilerin ve öğretim elemanının gezinti kayıtları otomatik olarak tutulmaktadır. Benzer biçimde Microsoft Teams ya da diğler video konferans sistemlerinde yapılan canlı toplantılara katılım listeleri toplantı anında otomatik olarak oluşturulmaktadır. Bu nedenle, devamsızlık nedeniyle başarısızlık ifade eden F2 notu uygulaması, uzaktan öğretimde de geçerliliğini korumaktadır.
12. Uzaktan öğretim yoluyla MOODLE ve diğler platformlar aracılığı ile verilen derslerin içerikleri, materyalleri ve tüm canlı ders video kayıtlarının kopyalanması, çoğaltılması, yayınlanması, değıştirilmesi ve paylaşılması yasaktır. Aksine davranış 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na aykırılık teşkil eder.
13. Uzaktan öğretim sürecinde katılımcılar etik kurallara ve kişii haklarına dair dijital vatandaşlık sorumluluğı ile hareket etmelidir.

¹https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Uzaktan_ogretim/yuksekogretim_kuruml_arinda_uzaktan_ogretime_iliskin_usul_ve_esaslar.pdf

14. Engelli öğrencilerin uzaktan öğretim ile ilgili tüm gereksinimleri akademik birimin Engelli Öğrenci Birim Temsilcisi tarafından tespit edilerek akademik danışman ve dersin öğretim elemanı ile koordineli bir biçimde karşılanacaktır.
15. Final sınavları, ara sınavlar sonrası pandemi koşullarına göre gözden geçirilmek üzere, “yüz yüze” yapılacak şekilde planlanacaktır.
16. Yüz yüze yapılan sınavlarda kimlik tespitinin yapılması temel bir kuraldır ve itiraz edilemez. Bu nedenle öğrencilerin çevrimiçi sınavlarda görüntülü katılım sağlaması gerekmektedir. Çevrimiçi sınavlarda da öğrencinin sınav anında sınava giren ve sınava devam eden kişi olduğunun kamera aracılığıyla belirlenmesi, sınavların denetlenebilir olmasının koşullarındandır. Ayrıca, derslerin etkileşimli yürütülmesi sırasında yapılan kayıtlar ve sınav kayıtları gizlilik koşulları geçerli olmak üzere arşivlenerek, öğrencinin kişisel verileri korunmaktadır.
17. Dönem sonunda, uzaktan öğretim ile verilen derslerin dijital arşivleri öğretim elemanı tarafından hazırlanmalı ve ilgili akademik birime teslim edilmelidir. Bu arşivlerde dersin izlencesi, ÖYS veya diğer sistemlerdeki dijital ders materyalleri (canlı ders video kayıt dosyaları hariç); ölçme ve değerlendirme etkinliklerinde kullanılan tüm sınav, ödev, proje vb. materyaller ve cevap anahtarı ya da puanlandırma kriterleri; öğrencilerin devam durumunu gösteren bilgiler; teslim ettikleri sınav, ödev ve proje dosyaları, aldıkları puanlar ve harf notları yer almalıdır.
18. Üniversitemizde siber güvenlik ve bilgi güvenliği politikalarını sürdürülebilir hale getirmek için çalışmalar bulunmaktadır. Bu bağlamda geliştirilen “Başkent Üniversitesi İnternet Kullanım Politikası” ile “Kişisel Verilerin Koruması (KVKK) Kanunu’nun” uygulanmasına dikkat edilmesi son derece önemlidir.